

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Εξετάσεις 2012

Επιμέλεια: Ομάδα
Οικονομολόγων της
Ωθησης

Τρίτη, 5 Ιουνίου 2012
ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

- A1.** Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.
- α.** Η λήψη των αποφάσεων των οικονομούντων ατόμων δε βασίζεται στη βεβαιότητα του αποτελέσματος, αλλά στις προσδοκίες που τα άτομα διαμορφώνουν για τα αποτελέσματα των πράξεών τους.
 - β.** Μακροχρόνια περίοδος είναι το χρονικό διάστημα, μέσα στο οποίο η επιχείρηση μπορεί να μεταβάλλει τις ποσότητες όλων των παραγωγικών συντελεστών.
 - γ.** Όταν το οριακό προϊόν γίνεται μηδέν, το συνολικό προϊόν αποκτά την ελάχιστη τιμή του.
 - δ.** Ο νόμος της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης ισχύει στη βραχυχρόνια περίοδο με δεδομένη και αμετάβλητη τεχνολογία.
 - ε.** Το οριακό κόστος είναι ο λόγος της μεταβολής του συνολικού προϊόντος προς τη μεταβολή του συνολικού κόστους.

Μονάδες 15

Στις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A2.** Η συνολική δαπάνη του αγαθού αυξάνεται και η ζήτησή του είναι ελάχιστη όταν:
- α.** η τιμή του αγαθού αυξάνεται και η ζήτηση του είναι ελαστική
 - β.** η τιμή του αγαθού αυξάνεται και η ζήτησή του είναι ανελαστική
 - γ.** η τιμή του αγαθού μειώνεται και η ζήτηση του είναι ανελαστική
 - δ.** η τιμή του αγαθού μειώνεται και η ελαστικότητα της ζήτησής του είναι ίση με τη μονάδα.

Μονάδες 5

- A3.** Η τιμή ισορροπίας ενός κανονικού αγαθού αυξάνεται όταν:
- α.** η προσφορά μειώνεται και η ζήτηση παραμένει σταθερή
 - β.** η ζήτηση παραμένει σταθερή και η προσφορά αυξάνεται
 - γ.** η προσφορά αυξάνεται και η ζήτηση μειώνεται
 - δ.** η προσφορά παραμένει σταθερή και η ζήτηση μειώνεται.

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- A1. α. Σ
β. Σ
γ. Λ
δ. Σ
ε. Λ

A2. β

A3. α

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B1. Να αναπτύξετε τις ιδιότητες της εξέλιξης και του πολλαπλασιασμού των οικονομικών αναγκών.

Μονάδες 8

B2. Να αναπτύξετε τους βασικούς λόγους που συντελούν στην εξέλιξη και τον πολλαπλασιασμό των οικονομικών αναγκών.

Μονάδες 10

B3. Να αναπτύξετε την ιδιότητα του κορεσμού των οικονομικών αναγκών.

Μονάδες 7

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

§ Σχολικού Βιβλίου " 3. Οι ανάγκες " Σελ. 10–11.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τον παρακάτω πίνακα παραγωγικών δυνατοτήτων μιας υποθετικής οικονομίας η οποία, με δεδομένη τεχνολογία, παράγει μόνο τα αγαθά Χ, Ψ, χρησιμοποιώντας αποδοτικά όλους τους παραγωγικούς συντελεστές της.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Χ	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Ψ	Κόστος ευκαιρίας του αγαθού Χ (σε μονάδες του Ψ)	Κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ (σε μονάδες του Χ)
A	120	0		
			4	;
B	80	;		
			;	0,5
Γ	40	240		
			1	;
Δ	0	;		

Γ1. Κάνοντας τους κατάλληλους υπολογισμούς στο τετράδιό σας, να συμπληρώσετε τα πέντε κενά του πίνακα στα οποία υπάρχουν ερωτηματικά.

Μονάδες 10

Γ2. Να εξετάσετε υπολογιστικά, με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας, ποιος από τους παρακάτω συνδυασμούς βρίσκεται επί, ποιος δεξιά και ποιος αριστερά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων.

α) $K(X=60, \Psi=180)$, β) $\Lambda(X=110, \Psi=50)$ και
 γ) $M(X=15, \Psi=265)$

Μονάδες 9

Γ3. Να υπολογίσετε πόσες μονάδες από το αγαθό Ψ θα θυσιαστούν προκειμένου να παραχθούν οι πρώτες 100 μονάδες του αγαθού Χ.

Μονάδες 3

Γ4. Να χαρακτηρίσετε τον συνδυασμό που αντιστοιχεί σε 50 μονάδες του αγαθού Χ και 160 μονάδες του αγαθού Ψ. Τι συμβαίνει στην οικονομία, όταν παράγεται αυτός ο συνδυασμός;

Μονάδες 3

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γ1. • $KE_{X \text{ B} \rightarrow \text{A}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 4 = \frac{\Psi_B - 0}{120 - 80} \Rightarrow \Psi_B = 160$

• $KE_{\Psi \text{ A} \rightarrow \text{B}} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{120 - 80}{160 - 0} = 0,25$

• $KE_{X \text{ Γ} \rightarrow \text{B}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} = \frac{240 - 160}{80 - 40} = 2$

• $KE_{X \text{ Δ} \rightarrow \text{Γ}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow \frac{\Psi_\Delta - 240}{40 - 0} = 1 \Rightarrow \Psi_\Delta = 280$

• $KE_{\Psi \text{ Γ} \rightarrow \text{Δ}} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{40 - 0}{280 - 240} = 1$

- Γ2. α) Θεωρούμε το Κόστος Ευκαιρίας σταθερό μεταξύ των συνδυασμών Β, Γ. Έτσι:

$$KE_{\Gamma \rightarrow B} = 2 \Rightarrow \frac{\Psi_{K'} - 160}{80 - 60} = 2 \Rightarrow \Psi_{K'} = 200 \text{ έτσι η μέγιστη ποσότητα του } \Psi \text{ για}$$

$X=60$ είναι $\Psi=200$, άρα ο συνδυασμός $K(X=60, \Psi=180)$ είναι εφικτός με υποαπασχόληση των συντελεστών παραγωγής δηλαδή ως σημείο βρίσκεται αριστερά της Κ.Π.Δ.

- β) Θεωρούμε το Κ.Ε σταθερό μεταξύ των συνδυασμών Α, Β έτσι:

$$KE_{B \rightarrow A} = 4 \Rightarrow \frac{\Psi' - 0}{120 - 110} = 4 \Rightarrow \Psi' = 40 \text{ έτσι η μέγιστη ποσότητα του } \Psi \text{ για}$$

$X=110$ είναι $\Psi=40$, άρα ο συνδυασμός $\Lambda(X=110, \Psi=50)$ είναι ανέφικτος, δηλαδή ως σημείο βρίσκεται δεξιά της Κ.Π.Δ.

- γ) Θεωρούμε το Κ.Ε σταθερό μεταξύ των συνδυασμών Γ, Δ έτσι:

$$KE_{\Delta \rightarrow \Gamma} = 1 \Rightarrow \frac{280 - \Psi}{15 - 0} = 1 \Rightarrow \Psi = 265 \text{ έτσι ο συνδυασμός } M(X=15, \Psi=265) \text{ είναι}$$

μέγιστος, δηλαδή ως σημείο βρίσκεται επί της Κ.Π.Δ.

- Γ3. Θεωρούμε το Κόστος Ευκαιρίας σταθερό μεταξύ των συνδυασμών Α, Β. Έτσι:

$$KE_{B \rightarrow A} = 4 \Rightarrow \frac{160 - \Psi}{100 - 80} = 4 \Rightarrow \Psi = 80. \text{ Έτσι για να παραχθούν οι πρώτες 100 μονάδες}$$

του Χ θυσιάζονται $280 - 80 = 200$ μονάδες Ψ.

- Γ4. Από πίνακα παρατηρούμε πως για $\Psi=160$ η μέγιστη ποσότητα του $X=80$ (συνδυασμός Β). Άρα ο συνδυασμός $(X=50, \Psi=160)$ είναι εφικτός με υποαπασχόληση των συντελεστών παραγωγής, δηλαδή είτε δεν απασχολούνται πλήρως, είτε δεν απασχολούνται αποδοτικά είτε δεν απασχολούνται ούτε πλήρως ούτε αποδοτικά.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Οι αγοραίες συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς ενός αγαθού είναι γραμμικές. Όταν το εισόδημα των καταναλωτών είναι 40.000 ευρώ, η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας του αγαθού είναι 60 ευρώ και 200 κιλά αντίστοιχα. Αν το εισόδημα των καταναλωτών αυξηθεί από 40.000 σε 44.000 ευρώ, η νέα τιμή και ποσότητα ισορροπίας του αγαθού γίνονται 80 ευρώ και 240 κιλά αντίστοιχα.

- Δ1. Να βρεθεί η αγοραία συνάρτηση προσφοράς του αγαθού.

Μονάδες 5

- Δ2. Αν στην τιμή των 60 ευρώ η εισοδηματική ελαστικότητα είναι 3, να βρεθεί η αγοραία συνάρτηση ζήτησης του αγαθού που αντιστοιχεί στο εισόδημα των 44.000 ευρώ.

Μονάδες 10

Δ3. Να υπολογίσετε την ελαστικότητα προσφοράς του αγαθού, όταν η τιμή αυξάνεται από 69 σε 80 ευρώ. Να χαρακτηρίσετε την προσφορά του αγαθού.

Μονάδες 5

Δ4. Με βάση την αγοραία συνάρτηση ζήτησης που αντιστοιχεί στο εισόδημα των 44.000 ευρώ και την αγοραία συνάρτηση προσφοράς, να βρεθεί σε ποια τιμή παρουσιάζεται πλεόνασμα 60 κιλών.

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δ1. Με δεδομένο ότι η μεταβολή του εισοδήματος δεν επιδρά στην προσφορά, η γραμμική συνάρτηση προσφοράς επαληθεύεται και από τα δύο σημεία ισορροπίας ήτοι: $E_1(P_1=60, Q_1=200)$ και $E_2(P_2=80, Q_2=240)$

$$\left. \begin{array}{l} \text{Επομένως αν } Q_s = \gamma + \delta P \text{ τότε } \\ 200 = \gamma + \delta 60 \\ 240 = \gamma + \delta 80 \end{array} \right\} \text{ και } \delta = 2 \text{ και } \gamma = 80. \text{ Άρα } \boxed{Q_s = 80 + 2P}$$

Δ2. Σε τιμή 60 ευρώ ισχύει:

Q	Y
D ₁ : 200	40000
D ₂ : Q ₂	44000

$$E_Y = \frac{Q_2 - Q_1}{Y_2 - Y_1} \cdot \frac{Y_1}{Q_1} \Leftrightarrow 3 = \frac{Q_2 - 200}{44000 - 40000} \cdot \frac{40000}{200} \Leftrightarrow \boxed{Q = 260}$$

Τη γραμμική συνάρτηση ζήτησης (D₂), που αντιστοιχεί σε Y=44000 ευρώ επαληθεύουν τόσο το δεύτερο σημείο ισορροπίας $E_2(P_2=80, Q_2=240)$ όσο και το σημείο (P=60, Q=260). Επομένως αν $Q_{d2} = \alpha + \beta P$ τότε:

$$\begin{cases} 240 = \alpha + \beta \cdot 80 \\ 260 = \alpha + \beta \cdot 60 \end{cases}$$

$\beta = -1$ ενώ $\alpha = 320$. Άρα $\boxed{Q_{d2} = 320 - P}$

Δ3. Για τον υπολογισμό της ελαστικής προσφοράς $E_{S_{E_1 \rightarrow E_2}}$ έχουμε ως δεδομένα

	P	Q _o =Q _s
E ₁	60	200
E ₂	80	260

$$\text{Άρα } E_{S_{E_1 \rightarrow E_2}} = \frac{240 - 200}{80 - 60} \cdot \frac{60}{200} = 2 \cdot \frac{60}{200} = 0,6$$

$$\text{Άρα } \boxed{E_{S_{E_1 \rightarrow E_2}} = 0,6}$$

$E_{S_{E_1 \rightarrow E_2}} = 0,6 < 1$ επομένως η προσφορά χαρακτηρίζεται ανελαστική.

- Δ4.** Με δεδομένες τις $Q_s = 50 + 2P$ και $Q_d = 320 - P$ για να υπάρξει πλεόνασμα θα πρέπει $Q_s > Q_d$ δηλαδή:
- $$Q_s - Q_d = 60 \Leftrightarrow 80 + 2P - (320 - P) = 60 \Leftrightarrow P = 100 \text{ ευρώ}$$
- Δηλαδή σε τιμή $P = 100$ προκύπτει πλεόνασμα $Q_s - Q_d = 60$ κιλών.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το μάθημα των Α.Ο.Θ., που αποτελεί προϋπόθεση για την πρόσβαση στις σχολές του 5^{ου} πεδίου, συνδράμει στην κατανόηση οικονομικών εννοιών της καθημερινότητας και εξηγεί τους στοιχειώδεις μηχανισμούς του οικονομικού συστήματος.

Τα παραπάνω εκφράστηκαν ικανοποιητικά στο φετινό διαγώνισμα ώστε οι διαγωνιζόμενοι που επέλεξαν συνειδητά το μάθημα να δικαιώθηκαν πλήρως για την επιλογή τους.